

BÁTASZÉK ÉS SÁRKÖZ

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:	
Egész évre . . .	8 K.
Fél > . . .	4 >
Negyed > . . .	2 >
Egyes szám	16 fil.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Bátaszéken, Király-ut.**

Szerkesztő:
Joó Károly.

Kiadó:
Szélíg Gáspár.

Hirdetési ár:	
Egész oldal . . .	20 K.
Fél " . . .	10 "
Negyed " . . .	5 "
Nyiltérnek sora 30 fill.	
Hirdetések a nyomdában is fölvetetnek.	
Kéziratok vissza nem adatnak.	

Bérharcz mindenfelé.

A munka és díjazása közti arány örökös ingadozása, az élelmiszerek folytonos drágulása és a megélhetési viszonyoknak egyre növekedő megnehezítése, másrészt pedig a verseny rendkívüli elharapódzása, a kivánalmaknak fokozása: ezek azok az okok, melyek a munkaadók és munkások közti jó viszonyt tartósságában zavarják.

A munkaadó a mostani viszonyok közt kénytelen minden irányban takarékoskodni, különösen pedig törekednie kell gyártmányait oly olcsón és a mellett megfelelően előállítani, hogy a konkurrencziával lépést tarthasson. Bármennyire is itéltök el a tőke hatalmát és a nyomában járó gazdasági félszegségeket, nem lehet tagadni, hogy a munkaadó helyzete is mód felett meg van nehezítve és soha meg nem szűnő gondok gyötrik. A gyártmányok olcsó és megfelelő előállítását első sorban a nyers anyag drágasága akadályozza. A munkaadó, legyen az akár nagy-, akár kisiparos, csak a munkás bérének terhére eszközölheti megtakarításait.

És ez a baj legelszomorítóbb oldala. Mert a szegény munkás épp úgy, sőt aránylag még sokkal inkább sanyli meg az általános drágaság okozta megszorításokat és nélkülözéseket, mint mások. Így aztán nem lehet csodálni, ha kétségbeesésében, inségében az utolsó valamelyes kilátással kecsegtető mentőeszközhöz: a sztrájkhoz folyamodik.

Senkise higgye, hogy a munkások kap-

zsiságból, könnyelműen határozzák el magukat a bérharczra, mert az ilyen harcznak kimenetele a tulnyomóan legtöbb esetben legalább is kétséges és ha kudarcot vallanak, az a veszély fenyegeti a munkást, hogy kenyérkereset nélkül marad és eképpen ön magát és hozzátartozóit a legnagyobb nyomorba sodorja.

Nagy okoknak kell tehát lenni, melyek a munkást sztrájkra készítenek. Tényleg csak akkor kezdi meg a sztrájkot, amikor már más kibuvót nem talál, mely a félig meddig megfelelő megélhetéshez vezetné.

Amennyiben a sztrájkok csak egyes szakmákban lépnek föl, még nem a legveszélyesebbek. Mert ha az illető munkások csakugyan helyzetök javítását érik el vele akkor az illető szakma a többi szakma és a közönség rovására több jövedelemre tesz szert, természetesen lévén, hogy a munkaadó nem a saját zsebéből fedezi a munkabértöbbletet hanem a fogyasztón szedi be.

Megrendíthető közgazdasági válságot okozhat azonban az általános sztrájk, aminő Hollandiában fenyeget; mert ha az egész munkásosztály, hivatkozva emberi jogaira, megfeszített munkájáért illőbb díjazást követel, ez szükségszerűleg kihat az összes közgazdasági ágakra és az illető ország egész gazdasági életét veszélyeztetheti.

Bár a munkások követeléseinek jogosultságában kételkedni nem lehet, sőt azt minden méltányosan gondolkodó embernek el

kell ismerni, mégis be kell látni, hogy a munkás helyzetének kényszereszközökkel kivívott javítása nem lehet a kérdés természetes megoldása. Nemcsak azért nem, mert a javítás aránya a különféle szakmákhoz mérten nem lehet igazságos, hanem főleg azért sem, mert az ily rohamosan elért eredmények minden rendszert nélkülöznek és így tartósak se lehetnek.

Minthogy azonban a gazdasági megrázkódtatás az általános sztrájk esetén mulhatatlanul bekövetkezik és következményei még a távolabb jövőben való fejlődést is hátrányosan befolyásolják: az intéző köröknek oda kellene hatniok, hogy a sztrájk eshetősége minél kisebb valószínűsége apasztassék.

A lehetőség határain belül meg kell kísérelni mindent, amivel a munkás nyomasztó helyzetén enyhíthetünk. Ne gondoljuk, hogy a béremelés az egyedüli eszköz, melylyel ezt elérhetjük. A vezető férfiak, a társadalom számos más eszközzel rendelkeznek, mikkel azt az éles ellentétet, mely a munka és bére közt mutatkozik, mérsékelni lehet.

Ezekre az eszközökre azonban idején kell gondolni és azokat már akkor a gyakor-

latban alkalmazni, amikor a később le nem csillapítható baj még nem ütötte fel fejét.

Az eső utáni köpenyegnek hasznát nem vehetjük és nevetséges a köpenyt csak akkor fölvenni, ha már bőrig áztunk.

T A N Ü G Y.

Tolnavármegye kir. tanfelügyelője a következő fölhívást bocsátotta ki az iskolafőntartókhöz.

1238
1903 szám. Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Tisztelt Elnök Úr!

Vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr 1903. évi április hó 3-án 13,449, sz. a. kelt leirata szerint a tankötelezettség végrehajtásának egyik nagy akadálya az, hogy az iskolától távolabb eső gyermekek, akiket szülőik kellő ebéddel el nem láthatnak, ezen okból az iskolát nem látogathatják; vagy amennyiben látogatják is, a gyenge táplálkozás miatt testi-lelkileg elernyednek és az oktatási munka rájuk nézve jóformán kárba vész.

Fontos, hogy az iskolát távolabbról látogató szegény gyermekeknek déli-meleg-étkezésről az iskola tanítói testülete és helyi felügyelő hatósága gondoskodjék, részint társadalmi téren összegyűjtendő pénzbeli, részint terménybeli adományokból.

Felkérem Cimedet, hogy a szegény gyermek konyhák létesítésének ügyét meleg érdeklődésébe

T A R C Z A.

V é g s z ó.

Irta: May R.

Elhagytál tehát, ó leányka,
Ki rabként bírád hü szívemet,
Elhagytál örökre, mint száraz
Gallyat az egykor zöld levelek...

Elhagytál, kijátszad szerelmem,
Mit féltve őrze e hő kebel:
Igaz gyöngyét a tenger mélye
Keményebb kőbe nem rejti el.

Villámt szórt reá a sors dühe,
Szenvede szóttlanul, megvetőn:
Ostromló ellenre így tekint
Büszke sziklavár a hegytetőn.

Elhagytál, ó leány . . . avagy tán
csak rut játékot üzesz velem?
Vagy álmodom? . . . érzem ez árva
Szív mint dobog. . . nem álom . . . nem, nem . . .

Elhagytál! hamis volt minden szód,
Szívednek minden dobbanása;

*Poklom volt szemednek lángtüze —
És álom szívem boldogsága . . .*

*De vége . . . vége a mesének:
A gögös király lány trónra szállt,
Dalnokát számüzte s könnyezve
Nézi a pásztorból lett királyt . . .*

A nőgyülölő.

Enyhe tavaszi éjszaka volt; ketten virrassztottunk a hajó fedélzetén, a többiek már nyugodni tértek.

Egy ideig szóttlanul ültünk egymás mellett, mindketten a távol messzeségbe néztünk, honnan egy másik hajó közeledett felénk.

Bevallom, nem vagyok barátja a hallgatásnak s ha szerét ejthetem, mindig beszédbe szoktam elegyedni uti társaimmal, mert az idő így gyorsabban mulik és nem vagyok kárhoztatva, hogy a balzsamos t vaszi éjszakát alvással töltssem el.

Utítársamhoz fordultam tehát és bemutatkozván, megkérdeztem, hová utazik?

— Magam sem tudom, — volt az egyhangu válasza.

venni, ezen intézményt társadalmi uton létesíteni, az-
iránt buzgó munkásságot kifejtteni és eljárásáról hoz-
zám folyó évi december hó 1-jéig jelentést
tenni sziveskedjék.

Végül a fentemlített miniszteri rendeletből ki-
folyólag arra is felkérem, sziveskedjék intézkedni, hogy
szülők viseltes, de még használható ruháikat szegény
gyermek felruházására Cimednek átszolgáltassák.

Szegzárd, 1903. április hó 14-én.

Tihanyi Domokos
kir. tanfelügyelő.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Községi képviselőtestületi ülés.** Bába-
szék község képviselőtestülete 1903. évi áp-
rilis hó 19-én d. e. 10 órakor közgyűlést
tart a következő tárgysorozattal: 1. Előljárói
előterjesztés az új r. k. templom községi
költségen leendő kifestése iránt. 2. A fogyasztási
adókezelésről vezetett 1901. évi számadás
megvizsgálása. 3. Sárközi Róza helyesebben
Borbála czikói lakos cigánynő illetőségi
ügyében határozat. 4. Jordán József és neje
Bauer Teréz kérvénye 260 kor. szegénypénz-
tári kölcsön iránt. 5. Az 1904. évi községi
közmunka mérvének megállapítása. 6. Idősb
Hirsch János segély iránti kérvénye.

Ez a válasz meglepett. Egy ember ki hajóra
ül minden cél nélkül és kiteszi magát az utazás
fáradalmainak, veszélyeinek, a nélkül, hogy tudná,
hová akar menni, legalább is ritkaság.

De a rejtély csakhamar megoldást nyert. Az
idegen ugyanis kis szünet után megmagyarázta:

— Meggyűlöltem a világot, és legjobban sze-
retnék Afrika beláthatatlan sivatagjaiba menekülni, a
hol a nőknek még színét se látnám.

E kijelentése után rögtön tisztában voltam az-
zal, hogy nőgyűlölővel van dolgom, a ki bizonyára
sok szerelmi csalódáson esett át, míg e megállapodott
nézetéhez jutott.

Feszült figyelemmel vártam a következőket, ki-
váncsi voltam megtudni az élettörténetét, miként vált
e fiatal emberből nőgyűlölő.

— Fiatal voltam még, — folytatá, — épp a
mikor beiratkoztam az egyetemre. Telve életkedvvel,
tudvágygyal és serkentő buzgalommal.

Negyedik emeleti szobáskában huzódtam meg,
mert szüleim csak nagyon kevéssel járulhattak hozzá
tanulmányaim költségéhez.

Az első emeleten lakott Radvay Tihamér, kinek
két gyermeke volt.

— **Vármegyei közgyűlés.** Tolnavármegye tör-
vényhatósági bizottsága f. hó 22-én d. e. 10 órakor
tartja meg a megye székházában rendes tavaszi köz-
gyűlését, melynek terjedelmes programjából egyes
érdekesebb tárgyak a következők: Pesti Elek simon-
tornyai főszolgabíró nyugdíjaztatás iránti kérvényé-
nek elintézése, s a nyugdíjaztatással megtürelendő
főszolgabírói állás betöltése. Honvédelmi miniszteri
rendelet a tolnai laktanyához, betegápolóház létesíté-
se tárgyában. Hevesvármegye körlevele az önnálló
magyar hadsereg föllállítása érdekében a képviselő-
házhoz intézett föliratának támogatása iránt. Budapest
székes főváros körlevele a póttartalékosok, behívásá-
ról és az ujonclétszám fölemeléséről szóló törvényja-
vaslatok elvetése iránt az országgyűléshez intézett
fölriratának támogatása érdekében. A szegzárdi „Be-
zerédj István“ szobor bizottság megkeresése a vár-
megye támogatása iránt.

— **Cseh Ervin horvát miniszter esküvője.**
Cseh Ervin horvát miniszternek mult ked-
den volt az esküvője Baaron (Duna-Szekeső
mellett) Sauska Jenőné szül. Pap Julia
úrhölgygyel. Az egyházi szertartást Reiner
Ferencz baari róm. kath. plebános végezte.
Násznagyok voltak Perczel Dezső, volt kép-
viselőházi elnök és Gromon Dezső honvédelmi
államtitkár.

— **Irnokvégrehajtói állás.** A m. kir. belügy-
miniszter rendelete értelmében Bátaszéken irnokvég-
rehajtói állás lesz szervezve a legközelebbi jövőben.

A fiúnak sokáig házi tanítója voltam és így
volt alkalmam megismerkedni a gyáros csodaszép
lányával, Gizellával.

Talán mondanom sem kell, hogy örületesen be-
lészerettem és hogy ő viszonzta érzelmeimet.

Hisz a fiatal szívek oly fogékonyak, oly gyorsan
lángoló; — sóhajtott.

Esküvel fogadta, hogy vár reám addig, a míg
pályámat megkezdhetem, tanulmányaim befejezéséig,
a mi kétszerte jobban buzdított a munkálkodásra.

Az évek gyorsan multak és elérkezett az az
idő is, mikor kezemben a mérnöki diplomával elébe
léphettem volna. De már késő volt . . .

Radvay Gizella már jegyet váltott egy előkelő
politikai vezérférfiúval és én megtörve viseltem ke-
resztemet hosszú éveken át. Egyedül hivatásomnak
éltem és így történt, hogy egy nagy fontosságú ta-
lálmányommal szerencsésen megalapítottam jó hir-
neveimet.

Három hosszú esztendő mulva láttam meg
ismét.

Házasság életük nem volt boldog, csak az előkelő
társadalmi állás fűzte őt férjéhez.

— **Végzetes szerencsétlenség.** Önkezével pusztította el fiatal életét a nálunk is ösmert délceg természetű 21 éves Polgár Józsi, Polgár András mohácsi előkelő lisztkereskedő fia. Még husvét hétfőn itt láttuk Bátaszéken, s szerdán már ravatalán fektűt. Kedden távozott Bátaszékről s aznap este jóbarátjaival az iparos körben vigadott. 11 és 12 óra között hazaszéledt a mulatozó társaság. Szegény Polgár Józsi egy kissé többet ivott a kelle-ténél, s midőn hazafelé ment, útközben re-volverével lövöldözni kezdett. Két lövést tett a levegőbe, s ekkor megbotlott, s a harmadik lövés esése következtében a gyomrába furó-dott, mitől rövid kinlódás után meghalt. Te-metése csütörtökön, nagy részvét mellett ment végbe.

— **Közbiztonság elleni kihágás.** A bátaszéki csendőrség a múlt héten Müller Ágoston, Langer Károly, Laczkovits Dezső, Kapler Ferencz és Osz-toja Devitz megátokodott csavargókat a szegzárdi főszolgabírói hivatalnak átszolgáltatta.

— **Országos vásár.** B á t á n a f. é. április hó 16-ára eső országos vásár ez évben, miniszteri enge-dély alapján, április 27-én tartatik meg.

Mondhatom, hogy három éven keresztül gyü-löltem és szerettem Gizellát és ez a két érzés vivta meg szívemben fájdalmas tusáját.

Szomorú regényem vége pedig egy fürdőhelyen játszódtott le.

Minden nap találkoztunk egymással, mert úgy volt, hogy férje csak egy hét múlva fog megérkezni.

Boldogságunk zavartalan volt és már kezdtem elfeledni azt a sok, sok szenvedést, mit nekem okozott.

Egy nyári délelőtt megkérdeztem — sétálás közben — boldog-e a férjével?

— Nem! — válaszolt. — Szeretni csak egyet szerettem mindig s az te voltál.

Egészen közel hajolt hozzám, úgy hogy feje vállamon nyugodott. Nem tudtam legyőzni a vágyat és megcsókoltam.

E pillanatban távolról egy férfi közeledett felénk . . .

Gizella álmadozásából hirtelen magához tért és nagy lélekjelenettel le tudta győzni szerelmét — azért a fényes rangért, mit férje nyújtott neki. Ernyőjét felemelte s rám csapott vele. Majd a közeledő férfi elé szaladt, hangosan kiáltva:

— László, szabadíts meg ettől az embertől!

Dermedten álltam meg, lábaim inogtak, azt hi-szem, közel voltam a halálhoz.

Mint hogyha tüzes villám csapott volna a szí-vembe, úgy éreztem magam.

— **A szerelmes végrehajtó.** Szerelmes volt a végrehajtó, de nem az adófizetőkbe sem a feleségébe, hanem a — sógornőjébe. Szegzárdon történt az eset, hogy egy végrehajtónak fölesapott szerelmes uri em-ber mult csütörtökön este ellátogatott szokása sze-rint a sógornőjéhez, ki mellékesen szerelmes is volt; de mivel a házban észre vették, hát a trágriadomb mögé guggolt, hova a házban lakó egyik fé fi utána ment s ott guggoló helyében olyant talált a bujkáló fejére ütni, hogy nyomban elborította a vér s most a végrehajtást egy időre, míg elérkezik az ex — lex állapot, felfüggeszti.

— **Furfangos atyafi.** Budai Mihály a lopás terén jól ösmert alak, alsó nyéki lakos kétszer értékesítette 400 darab szőlő venyigéjét. Bakács János bátaszéki lakosnak adta el 13 koronáért, s midőn a pénzt föl-vette, rákövetkező éjjel a venyigét ellopta. Nem átalotta azonban a venyigét megint Bakácsnak eladni, aki ráismert az először vett venyigére, kifizette azt másodszer is, de panaszt emelt a helybeli csendőr-ségnél Budai ellen, áki lopásért a járásbírósnál följelentetett.

— **Uj zászló.** Bátaszéki egyenruhás lövésztestü-let elhatározta, hogy testülete részére uj zászlót sze-rez be. Ezen testület, amelynek célja az isteni tiszte-let magasztosságát emelni, Mária Terézia uralkodása idejében alakult. Egy pár évvel ezelőtt a honvédelmi miniszter reformálta az egyenruházatát. Az arany

Másnap megtörtént a párbaj. Kétszeri golyó-váltásra. Nem sebesült meg egyikünk se. Én azon-ban elhatároztam, hogy egy perczig sem maradok tovább a fürdőhelyen. Követhező nap reggelén össze-csomagoltam és kimentem a vasúthoz. Ők is utaztak. Akkor láttam utoljára; — és a kigyó mosolygott reám. Izzó haraggal szívemben fordultam el. Meg-gyülöltem e nőt és egész nemét. Meggyülöltem, mert tudom, hogy szeret, de ragaszkodik ahhoz a fényhez, a mely a férje világában körülveszi. Kétszer csalód-tam benne, kétszer gyülöltem meg és — mégis szeretem.

Hej! gyarló az emberi szív; a szerelem száz-szor összetöri és mégse tud lemondani róla . . .

Már hajnal hasadását láttuk, mikor elbeszélése végéhez ért. Elbucsuztunk, hogy mindketten nyuga-lomra hajtsuk fejünket.

Szemében könnyt láttam megcsillanni; én is, ő is felsóhajtottunk.

Utána néztem . . . s láttam, hogy titkon letörli könyeit és roskatag léptekkel ment tovább . . . továbbvonszolni a csalódás nehéz keresztjét . . .

Mert szeretett . . . s mert szeretni fog amed-dig él.

Kalfaktor.

diszítést ezüsttel cserélte föl. Most a testület régi zászlaját ujjal cseréli ki. A zászló beszerzésével a testület Kleiszner György megveszerte előnyösen ösmert uri szabó mestert hívta meg, aki azt 900 koronával el is válalta. Érdekesnek tartjuk följegyezni, hogy a fönt említett szolid szabócég már két ízben látta el egyenruhával a testületet. 1886-ban 500 koronáért, 1900-ban 3600 koronáért szállította az egyenruhákat. Az egyenruhák mind saját műhelyéből kerültek ki, melyekkel a testület fölötté megvolt elégedve. Ezen alkalmat is fölhasználjuk, hogy t. olvasóinknak figyelmét Kleiszner György helybeli férfiszabó lapunk mai számában közölt hirdetésére föl-hívjuk.

— **Angliának híres pázsit-területei** valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétatéreinak pázsitrészletei és a Margitsziget diszgyep-területei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harmincz éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy hire már e fűmagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett czég ezt a fűmagot, hanem Német-, Francia- és Orosz-ország-ból is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pázsitfűmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak, — kik hasonló gyönyörű, üde zöld pázsitot akarnak létesíteni, — azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be Mautnertől vagy a „Sétatéri« vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket.

— **Verekedő Don Jouanok.** Galli Náncsi kétség-kívül fess egy mádi. A bátaszéki legénykéek csak úgy rajognak érte. Alig mult el azonban 14 éves, már is két komoly kurmacherje akadt. Az egyik Bauer Sebő, a másik meg Habersusz János. Mindkettő veszedelmesen szerelmes a kis hamis Galli Náncsiba. Szivük csak úgy zakatol az imádott iránti érzelmektől, ami még hősiességre is duzzasztja érző kebleiket. A kis hamis mintha Bauer Sebő udvarlását fogadná kegyesebben, s ez a szivettépő tudat bántja vetély-társát hős Habersusz Jánost. Vérré szomjuhozott a kiállott lelki gyötrelmekért. Összebeszért társaival Freund Mihálylyal, Galli Józseffel és Feidt Antallal. Botokkal fölvegyverkezve lesbe állottak f. hó 15-én este a Máytenszky-ház sarkán. Midőn Bauer Sebőt közeledni látták, megrohanták s alaposan helyben-hagyták. A csendőrség másnap kihallgatta s följe-lentette őket könnyü testi sértés czimén a szegzárd kir. járásbiróságnál.

APRÓSÁGOK.

— **Nagyon ostoba.** Jómódu parasztgazda fiával beállit egy fővárosi tudós tanárhoz, kinek következő kérelmét adja elő: A tisztelendő ur azt mondta, hogy

tanár ur nagyon tudós. Elhoztam a fiamat, csináljon belőle jó ügyvédet, mert parasztgazdának nagyon ostoba a tökfilkó.

— **Mit talált.** **Apa:** Honnan jösz, Juliska. — **Juliska:** A vásárról, édes apám; és mit gondolsz, mit találtam? — **Apa:** Nos, talán egy pénztárczát? — **Juliska:** Dehogy, azt találtam, hogy minden méreg drága.

— **Ismeretség.** Barátom, ismeri ön Szellősi urat. — **Szellősit,** nem, azt nem ösmerem! — **Hát akkor bizonyára ösmeri Karán urat?** — **Karán?** Karán? hm, hm, akkor még inkább Szellősi urat ösmerem.

— **Vigas.** **Mészáros:** Mi lesz még ebből, — honnan szerzünk majd marhát, ha tartós marad a nagy szárazság és a takarmányhiány? — **Marha-kereskedő:** Legyen nyugodt, amig mi ketten élünk, mindig lesznek marhák!

— **Jó helyre jött.** Egy hitelező be akarta perelni adósát és előadta ügyét az ügyvédnek. Ez megkérdezte tőle: „Átnyujtotta az adósnak számláját?“ — „Igen azt megtettem,“ — „S mit szólt?“ — „Menjek a fenébe!“ — „S mit tett ön?“ — „Ide-jöttem önhöz, ügyvéd ur!“

— **Az áldás.** Egy paraszt, akit gáncsoltak azért, hogy nem vette le kalapját, amikor a püspök az áldást osztogatta, így szólt: „Ha jó az áldás, akkor áthatol a kalapon is.“

KÖZGAZDASÁG.

A szőlők nagyobb gondozása.

Szőlőtermelőink kellemetlen dilemma előtt állanak. A termelési költségek évről évre szaporodnak, a bornak, szőlőnek ára pedig lassan, de fokozatosan csökken. Már pedig a költségek megszorítása rendesen a termés minőségén és mennyiségén megboszulja magát, míg az értékesítés mizériáit czéltudatos közgazdasági tevékenység által sikerülni fog kellő összetartással és szervezkedéssel megorvosolni.

Különösen az idén, mikor a rosszul beérett vessző, a melyet a tél zordsága is megviselt, amugy sem kecségtet valami kedvező terméseredménnyel, minden szőlőtermelő fokozottabb gondban részesítse szőlőjét, ha azt akarja, hogy a reménybeli termés minősége kárpótolja a mennyiségben beálló veszteségért.

A rendes szőlőmunkálatokon kívül az állati ellen-ségek és gombabetegségek elleni védelem szakszerű-sége ellen vétenek legtöbbször gazdáink.

A peronospora ellen ugy a hogy megteszik a kellő óvintézkedéseket, de a *lisztharmata* (oidium) rendesen csak akkor kezdenek gondolni, mikor a fele termés már meg sem menthető. Pedig, a kinek egyszer ezen a réven kára esett, nagyon jól tudja, hogy ennél kártékonyabb ellensége a szőlőnek már alig képzelhető. Akkor mikor jóformán már a szüretre foly-

nak az előkészületek, akkor semmisíti meg a gazda reményét.

Ily kellemetlen meglepetéstől pedig megmenekülhet mindenki, aki idejében az első permetezés után 10—14 nappal megkénporozza szőlőjét oly anyaggal, mely igen jól tapad és a szőlő fejlődésére egyébként is igen jó hatással van. Ez az anyag a *dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor*.

Ha a lisztharmatjárvány elmarad, úgy a porozás költsége a fűrtök és vessző gyorsabb érése által megtérül, de ha (másutt) fellép, a porozott szőlőt megkíméli addig, míg a második vagy harmadik porzásra az előkészületek megtörténhettek. Azért jó — biztonság kedvéért — a rézkénporból bizonyos készletet is tartani. Ha a járvány elmarad, úgy azt a készletet el lehet tenni más esztendőre, míg ha bekövetkezik, a kereslet a kén és kénkeverékek iránt oly óriási, hogy hamarjában be sem lehet ezeket szerezni az országban, mert sokat ezekből raktáron nem tartanak.

A rézkénport, mint ismeretes, a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ gyártatja és hozza forgalomba, s így megvan a teljes garancia arra, hogy a legfinomabb minőségű kén és rézgálicz használtatik fel annak gyártásánál. Már pedig a siker ezen fordul meg.

Azonfelül a rézkénporhoz mészhidrát is van keverve, a mi a kifujtatott szert odatapasztja a növényhez és ott tartja addig, míg a levegő a kellő hőfokra felmelegedett. Ez a tulajdonsága a „rézkénpor“ hatását függetlenné teszi az időjárástól. A *dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor“* használata tehát már ebből az okból összehasonlíthatatlanul előnyösebb, mint a tiszta kénporé. Amellett sokkal kevesebb anyag is kell a rézkénporból, mint a tiszta kénporból, mert a legfinomabb kiporozott réteg is, állandósága folytán elegendő arra, hogy a szőlőtőkét az oidiumtól megvédje. Nem megvetendő előny az sem, hogy a rézkénpor jelentékeny rézgálicz-tartalma miatt olyan helyeken, ahol a peronospora nem szokott veszedelmes mérvet ölteni, vagy a hol évek hosszú sora óta eszközölt lelkiismeretes védekezés folytán soha ki nem fejlődhetett, az első és a harmadik permetezést is helyettesítheti. Ily esetben tehát a sokkal költségesebb permetezés elmaradhat és a rézkénpor úgy a peronospora, mint az oidium ellen megvédi teljesen a szőlőt.

Ha végül kiemeljük, hogy a kísérletező gazdák egyhangn véleménye szerint a rézkénporozott szőlők termése és vesszője jóval hamarabb és tökéletesebben érik meg, mint a nem kezeltéké, úgy oly előnyre mutatunk rá, melynek nagy jelentőségét szőlősgazdáink épen a tavali kedvezőtlen ősz után eléggé fogják méltányolni.

A bátaszéki anyakönyvi hivatal értesítése

1903. évi április hó 12-től április 18-ig.

Született:

Csapó Julianna, Pécsi András. Berger Katalin, Gőc Vince.

Kihirdetett:

Jakab János Duna-Szekeső (25 éves) Molnár Magdolnával (20 éves)

Meghalt:

Tilman János 6 1/4 éves (vörheny,) Lajvér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. S. Szegzárd. Beküldött költeményének sem alakja sem tartalma nem felel meg a költemény szabályainak. Még csak helyesen irni sem tud. Azonban ez az utóbbi izenet ne riassza Önt vissza az irástól. Sőt ellenkezőleg, hatványozottabb szorgalommal írjon, aztán meg, amit elsősorban kellett volna említenem: sokat olvasson. A gyakorlat teszi mesterré az embert. Aztán még valamit. Az írásbeli közleményeket nem a kiadóhivatalnak, hanem a szerkesztőségnek kell küldeni, mivel a lap szellemi részét a szerkesztőség látja el.

T. T. O. Pécs. Csinosan megírt dolgozatához gratulálunk. Kérjük máskor is. Szívélyes üdvözet mindannyi-
ónk részéről.

J. Budapest. Hát alusztok gyerekek? Tetteket kérünk! Hiszünk, nem fogtok késni. Mindkettőtököt köszön-
tünk. Lám O. nagysám megelőzött benneteket.

Szabin. A szerda d. u.-i sietésével ismét mire cél-
zott. Ha kifogása van az ellen s megmondja, ugyan erőfe-
szítésembe kerül, de teljesítem. Maga még mindig a régi.

Felelős szerkesztő Joó Károly.

HIRDETÉSEK.

Társ kerestetik.

Jóforgalmu szikvizgyáramhoz megbizható társat keresek.

Bátaszéken, 1903. április 3.

Száhl József,
szikvizgyáros.

A szőlő

OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fillér; 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban á kilogrammonként 50 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja. **A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.**

Ott ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is nemesisíti a szőlőt, s így **a harmadik permetezés elmaradhat.** Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a
„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V., Alkotmány-u. 31.
A por kapható és megrendelhető:
Mayer Gusztávnál, Bátaszéken.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy

épület- és tűzifa raktáramat

f. évi április hó 1-én a Király-ut északi részére (Lederer Márk üzletével szemben) helyeztem át. T. vevőim további szives pátfogását kérve vagyok

Bátaszéken, 1903. márczius hó 27-én

Teljes tisztelettel: **Schwarz Gyula**
4-4. fakereskedő.

Hirdetések

e lap részére felvételnek

Báter János

könyvnyomdájában

→ Szegzárdon. ←

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét az ujonnan bevásárolt

tavaszi

szöveteimre fölhívni.

Főtörekvésem mindenkor oda irányult, hogy a n. é. vevőközönség legteljesebb megelégedését kiérdemeljem, minélfogva a legszolidabb árak mellett a legpontosabb kiszolgálást biztosítom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

4. 18-26. **Kleiszner György,**
férfi-szabó Bátaszék, Kossuth-L.-u. (Saját ház)

→ Részlettörlesztésre is szállítok. ←

RITTER BÁLINT Bátaszék

Szt.-István-tér.

Ajánlja az általa föltalált „Ritter rendszerű“ **Peronospora permetezőit**, melyeknek egyik kiváló jó tulajdonsága, hogy tisztogatását a legegyszerűbb munkás is eszközölheti.

Peronospora permetezőimet legjobb anyag, könnyű kezelés és precis működés jellemzi. Egy darab ára: **26 korona.** Minden darab jóságáért 3 évi jótállást vállalok.

Ugyszintén raktáron tartok fecskendőkhöz új részleteket, pontos adagoló, szénkénegező és kénporfuvó eszközöket.

Javitásokat a legolcsóbban elvállalok.
Levélbeli tudakozódásokra rögtön válaszolok.

Viszonteladók és tömegesebb megrendelők kedvezményben részesülnek.

2-10.

Schottolla Ernő Budapest

VI. Andrassy ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sport czikkeiben.

Szagmentesen záró szoba klosetek. Hygienikus köpöedények. Legjobb minőségű gummi sárczipők és hóczipők. Korcsolyák és jégpatkók.

THERMOPHOR.

Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3—6 órán át tartja.

✂ **Betegtoló koesik** ✂
minden árban.

Minden osztályról külön árjegyzéket kívánatra ingyen küldetnek meg.
15. 14.

Nyomatványok raktára.

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdája ✂ ✂
nyomatványraktára ✂
és papírkereskedése ✂

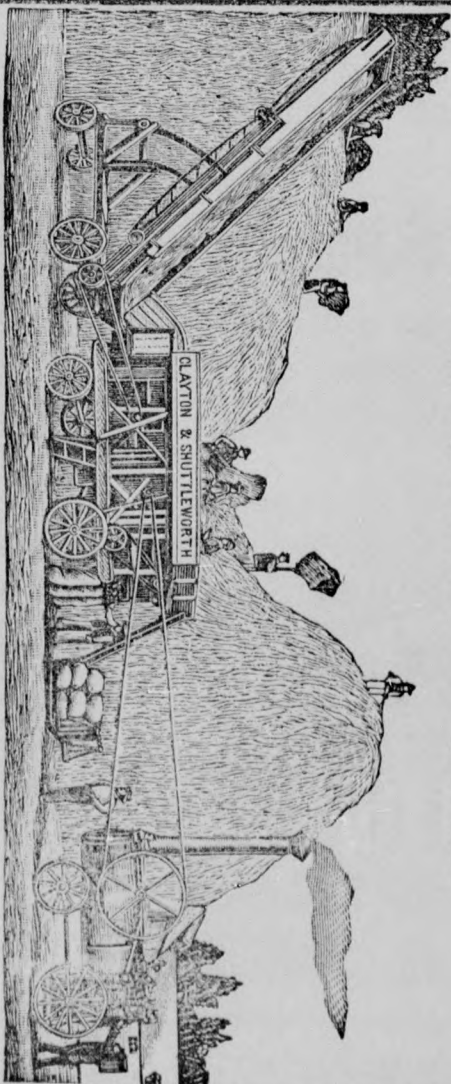
SZEGZÁRDON.

Papírkereskedés.

15 5.

Clayton & Shuttlesworth

mezőgazdasági gépgyárakosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek

21, egész 12 leresős, szalmakazalozók, továbbá járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecskaavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, örlő-malmok, egytetemes acél-ekék,

2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

